

EKO KROG

EKO KROG društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo, Ravenska vas 3, 1410 Zagorje ob Savi
davčna številka: 98997661, matična št.: 1050907, št. poslov. računa: 0233 8025 4927 830
tel. +386 31 665 779 ali +386 41 657 203, e-mail: eko.krog@gmail.com, splet: www.ekokrog.org

Št. dokumenta: D-45/11

Zagorje ob Savi, 30. 10. 2011

Spoštovani!

Društvo Eko krog v času javne razgrnitve osnutka državnega prostorskega načrta za plinsko parno elektrarno v Termoelektrarni Trbovlje daje naslednje pripombe in predloge k priloženemu Okoljskemu poročilu za plinsko parno elektrarno v TE Trbovlje, ki ga je v juliju 2011 kot referat št. 2020 pripravil EIMV (v nadaljevanju OP):

1. Glede na dejstvo, da je okoljsko poročilo temeljni dokument, na podlagi katerega bo ministristvo ocenjevalo okoljsko sprejemljivost načrta, v njem najprej in predvsem pogrešamo poglavje, ki bi obravnavalo varstvo človekovega zdravja. 40. člen Zakona o varstvu okolja jasno nalaga, da zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive je treba v postopku priprave plana, katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v plan.

Pred umestitvijo nove obremenitve v neko okolje je torej potrebno definirati vplive te obremenitve na zdravje okoliških prebivalcev. Po Gothenburški listini so vplivi na zdravje (HIA) vsi neposredni ali posredni učinki politik, strategij, programov ali projektov na zdravje populacije. Ocena vplivov na zdravje pa je kombinacija postopkov, metod ali orodij, s katerimi ocenimo možne vplive programov ali projektov na zdravje populacije in razporeditev teh učinkov v populaciji. Na podlagi take ocene ocenjevalci pripravijo priporočila, ki spodbujajo povečanje predvidenih pozitivnih in zmanjšanje predvidenih negativnih vplivov na zdravje ljudi.

OP vidika varstva človekovega zdravja ne omenja, niti ne navaja rezultatov obstoječih zasavskih zdravstvenih raziskav, ne ocenjuje tveganja za zdravje ljudi, velikosti in prostorskega obsega vplivov, območja in števila ljudi, ki bi lahko bili prizadeti. Glede na slabo zdravstveno sliko v Zasavju, velike obstoječe obremenjenosti vseh elementov okolja in sobivanje večjih velikih emitentov v ozkih zasavskih dolinah, za katere tudi v OP poudarjajo veliko pogostost inverzij in posledično neprevetrenost dolin, predlagamo upravnemu organu naj v nadaljevanju postopka sprejemanja obravnavanega načrta zahteva izdelavo HIA.

2. Z vidika 6. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 73/2005) manjka ugotovitev, da so bili z ustreznimi metodami z vidika vseh obremenitev okolja obravnavani vsi tisti elementi, ki lahko sami ali s kumulativnimi in sinergijskimi vplivi z drugimi plani ali posegi v okolja pomembno vplivajo na okolje. OP v poglavju 7.1.4 sicer poda tudi masno oceno doprinosa pomembnejših onesnažil iz predvidene PPE, vendar nato ta doprinos v nadaljevanju obravnava bolj z vidika kvot in procentualnega doprinosa k obstoječi emisiji. Primernejša bi bila obravnava in ocena celokupne onesnaženosti.

Prav v tem smislu bi bila še posebej zanimiva podrobnejša ocena velikih celokupnih emisij CO in benzena v Zasavju.

V dolini kjer sobiva toliko velikih emitentov je bil vidik kumulativnih in sinergijskih učinkov skoraj povsem zanemarjen. Tudi modeliranje je poleg predvidene PPE zajelo samo TET2 (OP str. 63). V isti inverzijski plasti kot predvidena PPE trenutno delujejo še IGM, LC, TKI in Steklarna.

3. OP na strani 44 v tabeli navaja, da je obremenjenost območja SI2 z benzenom nizka. Pripominjamo, da so emisije benzena v Zasavju zelo problematične ter, da se do sedaj sistematičen imisijski monitoring benzena, ki bi lahko dal verodostojne podatke ni izvajal. Študija Zdravje za Zasavje, pa je pokazala, da prav v Zasavju beležimo najvišjo incidenco pojavljanja levkemij in limfomov v državi.

4. Manjka podrobnejša obravnava predvidenega doprinosa emisij NH₃ (cca. 20 ton letno).

5. OP ne razlaga usklajenosti načrta z Operativnim programom varstva zunanega zraka pred onesnaženjem s PM₁₀, ki ga je vlada sprejela 3. novembra 2009 in z njim določila ukrepe na nacionalni ravni. V fazi usklajevanja je Uredba o načrtu za kakovost zunanega zraka na območju občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik, ki predvideva ukrepe za zmanjšanje emisije PM₁₀ delcev, ki se bodo, med drugim, izvajali tudi na obstoječih industrijskih obratih. Nejasno ostaja, kako je z izgradnjo novih virov emisij PM₁₀ delcev v regiji, ki bo v uredbi opredeljena kot degradirana prav zaradi velikih koncentracij PM₁₀ delcev v zraku. OP ocenjuje, da bi bil lahko doprinos emisij prahu PPE približno do 21 ton letno.

6. Morda zgolj neroden zapis v OP na strani 66, da so izvedeni sanacijski ukrepi na obstoječih napravah v TET in LC zagotovili izboljšanje kakovosti zunanega zraka na obravnavanem območju in s tem zagotovili zadosten pogoj za umestitev novega dodatnega vira emisij v zrak. Pomen izvedbe sanacijskih programov je izboljšanje kvalitete zraka v Zasavju in zagotovitev znosnih življenjskih razmer in nikakor ne sprostitev manevrskega prostora za umeščanje novih virov emisij.

7. OP na strani 68 zapiše, da »v tem času lahko izpostavimo ugotovitev modelnega izračuna, ki je pokazal, da je v dano okolje možno uvrstiti tovrsten objekt...«. Predlagamo upravnemu organu naj preveri, ali je modelni izračun upošteval vse emitente in emitirane snovi v tem okolju in ali je obravnaval tudi zdravstvene dejavnike tveganja.

Dodajamo pomislek, na navedbo osnutka državnega prostorskega načrta za plinsko parno elektrarno v Termoelektrarni Trbovlje v poglavju 5.2. (obrazložitev in utemeljitev načrtovanih prostorskih ureditev, poglavje 2.4.4.: Oskrba s kemikalijami), da se bo raztopina amonijaka na plato kemikalij dovažala z avtociisternami. Glede na bližino železniške proge, zaradi manjših emisij snovi z zrak in v izogib izrednim dogodkom na zasavskih cestah predlagamo, da naj se raztopina amoniaka dovaža preko železnice.

Eko krog ugotavlja, da je obravnavano OP (ob predpogoju, da se dopolni z oceno vpliva na zdravje (HIA) in predlaganimi dopolnitvami) eno izmed boljših okoljskih poročil, ki smo jih v času svojega delovanja imeli priliko videti v zasavskem prostoru. Prav tako menimo, da je bil skrajni čas za ugotovitev, da zasavsko okolje ob sedanji obremenjenosti zraka kot energent prenese samo še zemeljski plin oziroma (pogojno) ELKO. Od upravnega organa v postopku pričakujemo vzpostavitev postopkov nadzora, ki bodo lahko v vsakem trenutku zagotavljali, da se namesto predvidenega ELKO, kot energent ne bi uporabilo kakršnokoli odpadno olje.

Uroš Macerl

Predsednik društva Eko krog